

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/57/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618200387
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4618200387.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: K. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, dieťa rodičov: matka P. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I., A. F. XXXX/XX a otec I. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., B. XXXX/X, zastúpený advokátom Petrom Janíkom, so sídlom Topoľčany, M. R. Štefánika 5, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu v Topoľčanoch č.k. 10P/25/2018-188 zo dňa 18.10.2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/173/2016 zo dňa 23.02.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5CoP/26/2017 zo dňa 28.08.2017 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. K. zo sumy 220 eur na sumu 450 eur mesačne, s účinnosťou od 01.02.2018. Od právoplatnosti tohto rozsudku bude otec povinný platiť sumu 300 eur vždy do 25-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a sumu 150 eur na tvorbu úspor bude povinný platiť na účet maloletého vedený v I. banke a.s., číslo účtu W XXXX XXXX XXXX XXXX a to vždy do 25-eho dňa v mesiaci vopred. Zročné výživné za čas od 01.02.2018 do 30.09.2018 v sume 1840 eur súd povolil otcovi splácať v splátkach po 150 eur mesačne spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok. V ostatných častiach zostali uvedené rozsudky nezmenené. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

1.2 Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1,2, § 78 ods. 1,3 Zákona o rodine a § 52 CMP ako aj zisteným skutkovým stavom na základe čoho dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného pre mal. dieťa je dôvodný. Uviedol, že matka sa návrhom podaným na súde prvej inštancie dňa 8.2.2018 domáhala zvýšenia výživného na mal. K. F. tak, že otec bude platiť zvýšené výživné v sume 680 eur mesačne k jej rukám a sumu 130 eur bude poukazovať na tvorbu úspor maloletého. Návrh zdôvodnila tým, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, ona syna od jeho narodenia vychováva sama, pretože otec maloletého odišiel ešte v čase, keď bola tehotná pracovať do Švajčiarska a nemá absolútne žiadny záujem o mal. K., napriek jej snahe o zabezpečenie kontaktu otca so svojim synom aj cez úrady, či mediátora. Mal. K. svojho otca nepozná, otec sa na výchove syna nepodieľa a nemajú spolu vytvorený žiadny vzťah. Mal. K. je zdravotne postihnutý a preto vyžaduje zvýšené náklady a špeciálnu starostlivosť, má diagnostikované ADHD, aláriu /nerozpráva/ a mentálnu retardáciu. V dôsledku toho nemôže navštevovať bežnú škôlku, od 1.2.2018 navštevuje špeciálne predškolské zariadenie v O., ktoré je jediné v blízkom okolí so špecializáciou na tie diagnózy, ktorými trpí. V súvislosti s tým vzrástli náklady na dochádzku do zariadenia, nákup výučbových pomôcok, z dôvodu

fyzického rastu tiež náklady na ošatenie. Okrem toho maloletý navštevuje rôzne odborné ambulancie - psychologickú, psychiatrickú, logopedickú, užíva lieky a aby bol stimulovaný k správne napredovaniu, je potrebné navštevovanie súkromných centier zameraných na problematiku detí s diagnózami, aké má mal. K.. Otec sa na týchto nákladoch odmieta podieľať, bola preto nútená požičať si peniaze vo výške 1000 eur, aby synovi mohla zabezpečiť dochádzku do špeciálneho zariadenia. Vzhľadom na postoj otca a jeho nevyspytateľnosť žiadala, aby ho súd zaviazal v časti aj na tvorbu úspor pre syna, ktorá zabezpečí jeho budúcnosť a dieťa tak bude mať finančnú rezervu.

1.3 Otec sa k návrhu matky vyjadril písomne dňa 23.3.2018 a vo vyjadrení uviedol, že v čase matkinho tehotenstva odišiel pracovať do B., aby rodinu finančne zabezpečil. Pracoval sezónne, približne 8 mesiacov do roka a zvyšné 4 mesiace trávil na Slovensku v jednej domácnosti s maloletým aj jeho matkou. Po rozchode sa snažil niekoľkokrát syna vidieť, vždy neúspešne, lebo matka si vždy našla nejakú výhovorku, aby so synom nebol. Po niekoľkých mesiacoch, čo syna nevidel, matka navrhla stretnutie u detskej psychologičky PhDr. Geletovej, ktorú syn navštevuje, stretnutie sa uskutočnilo dňa 25.4.2017 bez matkinej prítomnosti, o týždeň sa so synom stretol opäť už za prítomnosti matky a odvtedy svojho syna nevidel. Dňa 8.10.2017 ho kontaktovala mediátorka za účelom začatia mediácie, bol dohodnutý aj prvý termín mediáčného stretnutia, na ktorý sa on dostavil, ale matka neprišla. Nevedel o tom, že syn začal navštevovať špeciálnu škôlku, matka ho o tom neinformovala, ani ho nepožiadala o zaplatenie prípadného poplatku. Vie o synových diagnózach, ale potvrdené bolo len ADHD, nie mentálna retardácia alebo autizmus, ako to tvrdí matka. Je si vedomý, že matke sa zvýšili náklady na syna, ale nechápe, na čo si potrebovala požičať 1000 eur, keďže dostáva od neho pravidelne sumu 420 eur. Nie je nevyspytateľný, pravidelne a načas matke posielal výživné aj prídavky zo Švajčiarska, v roku 2017 nad rámec výživného poslal sumu 935 eur. Prácu nemá stabilnú, pracuje sezónne v hoteli a voľno trávi s priateľkou, ktorá pracuje neďaleko. Mimo sezóny oddychuje, psychicky a fyzicky sa pripravuje na ďalšiu sezónu, keďže ide o náročnú a vyčerpávajúcu prácu, pričom nevie, ako dlho ju bude vykonávať, pretože má zdravotné problémy. Trpí vysokým očným tlakom, zeleným zákalom, na čo sa dlhodobo lieči a u takejto diagnózy hrozí riziko infarktu a slepoty. Jeho čistý príjem za minulý rok bol 23.745,70 eur, nemá žiadne daňové úľavy, práve naopak, platí vyššie dane z dôvodu, že poberá detské prídavky 220 švajčiarskych frankov mesačne a tieto vypláca matke maloletého. Momentálne nepracuje a nie je ani pravdepodobné, že sa do B. vráti pracovať. Po rozchode s matkou maloletého jej nechal všetok majetok, začínal od nuly, nevlastní žiadnu nehnuteľnosť ani žiadne cennosti, nemá žiadne finančné rezervy a preto navrhuje, aby súd návrh na zvýšenie výživného zamietol.

1.4 Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že maloletý K. F. sa narodil dňa XX.XX.XXXX z mimomanželského vzťahu rodičov, ktorí spolu žili do februára 2016, potom sa matka s dieťaťom z dôvodu vzájomných nezhôd s otcom dieťaťa odsťahovala k svojej matke a dňa 19.2.2016 podala na súde návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému K.. Súd rozsudkom sp. zn. 11P/42/2016 zo dňa 7.6.2016, právoplatným dňa 29.6.2016 zveril mal. K. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. O výživnom súd nerozhodol s odôvodnením, že otec zaplatil výživné na dlhší časový úsek dopredu vo výške 3.000 eur a aj samotná matka na pojednávaní výživné určiť nežiadala.

1.5 Návrhom zo dňa 19.8.2016 sa matka domáhala určenia výživného na maloletého o ktorom rozhodol súd rozsudkom sp. zn. 9P/173/2016 zo dňa 23.2.2017 tak, že zaviazal otca prispievať na výživu maloletého sumou 220 eur mesačne vždy do 25-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 1.8.2016 a zameškané výživné za čas od tohto dátumu do 28.2.2017 v sume 840 eur povolil otcovi splácať v splátkach po 80 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Konanie v časti úpravy styku otca s maloletým súd týmto rozsudkom zastavil v dôsledku späťvzatia návrhu v tejto časti otcom. Proti rozsudku podala matka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 5CoP/26/2017 zo dňa 28.8.2017 tak, že rozsudok súdu v napadnutej časti výroku o určení výživného, zameškaného výživného a náhrady trov konania potvrdil. V tom čase bola matka poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 203,20 eur, bola jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti Victoria Fox s.r.o., táto spoločnosť však nevykazovala zisky. Maloletý už v tom čase mal dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci osobitnú starostlivosť, pre ktorý bola matke predĺžená rodičovská dovolenka, navštevoval dve hodiny denne materskú školu na ul. J. S. v I., psychologickú a logopedickú ambulanciu. Otec v tom čase pracoval vo Švajčiarsku ako čašník s čistým mesačným zárobkom 2.079,75 švajčiarskych frankov. Okrem maloletého K. nemali rodičia ďalšie vyživovacie povinnosti.

1.6 Súd porovnaním pomerov v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom a v čase podania návrhu matky na zvýšenie výživného zistil, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého K., ktorá zmena odôvodňuje zvýšenie výživného. Napriek tomu, že od poslednej úpravy výživného

uplynul len rok, podstatnou zmenou bolo to, že maloletý K. začal od 01.02.2018 navštevovať špeciálne zariadenie pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou v O., okres O. nad O., v súvislosti s čím značne vzrástli náklady na jeho odôvodneného potreby a to na cestovanie do zariadenia, návštevy odborných ambulancií a rehabilitačných zariadení, o čom matka predložila doklady. Maloletý bol rozhodnutím riaditeľky Špeciálnej materskej školy pri Základnej škole internátnej pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou v O. zo dňa 15.1.2018 prijatý do špeciálnej materskej školy od 1.2.2018 z dôvodu, že dieťa má špeciálne výchovno - vzdelávacie potreby. Prijatý bol na poldenný pobyt na základe žiadosti rodiča, správy zo psychologického vyšetrenia, logopedického vyšetrenia a po vyjadrení detského lekára. V materskej škole mu matka platí stravu 24 eur mesačne, školné 6 eur mesačne, do zariadenia dochádza denne v sprievode matky.

1.7 Zo správy detskej psychiatričky MUDr. Ľubomíry Kmeťovej vyplýva, že u maloletého Nicolasa diagnostikovala mentálnu retardáciu, oneskorený vývoj reči, poruchy správania, doporučila zvýšenú individuálnu starostlivosť, priznať kompenzácie na cestovanie do špeciálnej materskej školy, pretože maloletý neznáša okolo seba množstvo neznámych ľudí, medikamentóznú liečbu a pravidelné kontroly v jej ambulancii. Detská psychologička PhDr. Mária Jarošová vyšetrením maloletého zistila, že sa uňho jedná o mentálnu retardáciu, presný stupeň sa nedá určiť, poruchy správania a sťažnenú adaptabilitu, oneskorený vývin reči. Maloletý je na základe komplexného posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany uznaný za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50%, má priznaný preukaz zdravotne ťažko postihnutého občana so sprievodcom, matka žiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany o priznanie kompenzácií na kúpu osobného motorového vozidla a jeho prevádzku, ale žiadosť bola zamietnutá. Náklady na cestovanie s maloletým osobným motorovým vozidlom do škôlky má matka priemerne mesačne vo výške 200 - 300 eur. Matka s maloletým dochádza v týždňových intervaloch do špeciálneho pedagogického zariadenia v O. nad O. - O. O., kde mu pomocou impulzov stimulujú mozog. Chcela s maloletým absolvovať rehabilitácie v zariadení U. s.r.o. V., kde sa všetky poplatky za pobyt a poskytnutú rehabilitáciu platia klientom, pričom cena za dvojtyždňový pobyt je 3.078 eur, ale nemá na to finančné prostriedky. Otca maloletého požiadala, aby sa aj on podieľal na spolufinancovaní nákladov na dieťa, ale on to odmieta, maloletého už dva roky nevidel, posielala jej len súdom určené výživné, hoci poberá vo B. aj prídavky na dieťa, ale tieto jej nedáva.

1.8 . Matka je na predĺženej rodičovskej dovolenke, vybavuje si opatrovateľský príspevok v súvislosti so starostlivosťou o syna. Naďalej má vydané živnostenské oprávnenie na obchodné meno P. J. -B., I., s predmetmi podnikania v maloobchode a veľkoobchode, poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia a vykonávanie krupierskych služieb, podnikateľskú činnosť má pozastavenú od 25.7.2017 do 25.7.2020. Za minulý rok podala daňové priznanie, v ktorom uviedla nulové príjmy z podnikania. S maloletým býva v podnájme, za ktorý platí 300 eur mesačne, v januári tohto roka si vzala pôžičku od súkromnej osoby v sume 1.000 eur, podľa jej vyjadrenia z dôvodu zabezpečenia zvýšených potrieb maloletého v súvislosti s jeho nástupom do špeciálnej materskej školy od 1.2.2018. Okrem toho má dlh na nezaplatenom nájomnom a platbách spojených s užívaním bytu voči Mestským službám Topoľčany s.r.o. vo výške 2.788,66 eur ku dňu 31.8.2018.

1.9 Z dokladov od zamestnávateľa otca vo B. - Z. O. vyplýva, že otec je zamestnaný na sezónu, zamestnanie trvalo od 11.12.2017 do 8.4.2018 a znovu od 1.6.2018 do 31.10.2018, od júna 2017 do mája 2018 mu bola vyplatená na mzdách celkovo v čistom suma 27.307,45 eur, čo v priemere mesačne vychádza 2.275,60 eur.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany vyplýva, že otec bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 09.4.2018 do 31.5.2018, aktuálne je do evidencie zaradený od 1.10.2018. Od Sociálnej poisťovne poberal dávku v nezamestnanosti od 9.4.2018 v dennej sume 59,96 eur. V prípade záujmu by otec mohol pracovať ako čašník aj na Slovensku, podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 24.5.2018 v databáze voľných pracovných miest majú ponuku zamestnania v reštauračných službách v Topoľčanoch a blízkom okolí, v okresoch V. a V.. Od predošlej úpravy výživného rodičom vyživovacie povinnosti nepribudli.

1.10 Súd po takto vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného pre mal. K. je dôvodný, aj keď nie v takom rozsahu ako žiadala zvýšiť výživné. Podstatnou zmenou odôvodňujúcou zvýšenie výživného je to, že maloletého K., od 1.2.2018 začal navštevovať špeciálne predškolské zariadenie mimo okres Topoľčany, v súvislosti s tým značne vzrástli výdavky matky na jeho opateru, na hradenie poplatku a stravného v zariadení, na cestovné, ktoré musí byť realizované individuálne vzhľadom na zdravotný stav maloletého potvrdený detskou psychiatričkou (maloletý zle znáša prítomnosť väčšieho množstva cudzích ľudí), preto ho matka musí vozit' autom, ako aj na návštevy odborných zdravotníckych zariadení a na voľnočasové aktivity. Matka je naďalej na rodičovskej dovolenke do dovŕšenia 6. roku veku maloletého, vzhľadom na jeho zdravotný stav bude pokračovať

v starostlivosti oňho ako opatrovatelka. Oproti predošlému rozhodnutiu o výživnom vzrástol aj príjem otca, ktorý síce pracuje v zahraničí len sezónne, ale v tých mesiacoch, počas ktorých pracuje, zarobí toľko, že z platu mu potom na Slovensku vychádza podpora v nezamestnanosti približne vo výške 1.800 eur mesačne, teda má nadštandardný príjem aj počas obdobia, v ktorom nepracuje. S prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletého, na pomery u obidvoch rodičov, na zárobkové možnosti a schopnosti otca, súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého K. na sumu 450 eur mesačne a to s účinnosťou od 1.2.2018, pretože odvtedy preukázateľne vzrástli náklady na výživu a ďalšie odôvodnené potreby maloletého, ktorý v súvislosti s jeho zdravotným stavom má špeciálne potreby vyžadujúce vyššie finančné náklady, než je tomu u zdravých detí. Podľa názoru súdu je v zárobkových možnostiach a schopnostiach otca platiť takto zvýšené výživné s poukazom na jeho preukázané príjmy, ako aj na tvrdenie samotného otca, že na maloletého aj doposiaľ platil vyššie, než súdom určené výživné a to v sume 420 eur mesačne, hoci toto tvrdenie súdu nepreukázal a matka to poprela, keď uviedla, že otec platí len 220 eur výživné a nič navyše. Otec na preukázanie svojich tvrdení nepredložil žiadne dôkazy, a to najmä o platení vyššieho výživného ani o svojom zdravotnom stave a keďže sa opakovane bez ospravedlniteľného dôvodu nezúčastňoval pojednávanií, súd nemohol preveriť jeho tvrdenia ani jeho výsluchom, čo je však na otcovu ľarchu, pretože od začiatku konania do vyhlásenia rozsudku mal viackrát možnosť uviesť všetko podstatné na preukázanie svojich tvrdení a pomerov.

1.11 Keďže výživné bolo zvýšené späťne s účinnosťou od 1.2.2018, súd rozhodol aj o zročnom výživnom, ktoré je od uvedeného dátumu do 30.9.2018 v sume 1840 eur a ktoré súd otcovi povolil splátiť v splátkach po 150 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celý dlh. Zároveň súd rozhodol, že od právoplatnosti tohto rozsudku bude otec zvýšené výživné platiť tak, že sumu 300 eur mesačne bude platiť do rúk matky a sumu 150 eur mesačne bude poukazovať na účet maloletého za účelom tvorby úspor maloletého dieťaťa.

1.12 O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že postupom súdu mu bolo odňaté jeho zákonné právo konať pred súdom. Namietal, že súd bez toho, aby preveril podstatné skutočnosti vykonal pojednávanie bez toho, že by ho vypočul. Na pojednávanie ktoré sa konalo dňa 18.10.2018 sa dňa 22.10.2018 ospravedlnil a do podateľne súdu doložil lekárske potvrdenie o tom, že sa nemôže pojednávania zúčastniť, napriek tomu súd pojednával v jeho neprítomnosti. Ak by ho bol súd vypočul mohol preveriť pravdivosť jeho tvrdení a zistiť riadne skutkový stav. Takto súd založil svoje rozhodnutie len na dôkazoch predložených matkou a nevykonal dôkazy, ktoré namietal vo svojom podaní zo dňa 23.03.2018. Nezákonnosť napadnutého rozsudku vidí aj v jeho odôvodnení v ktorom súd uvádza, že mal byť zamestnaný vo Švajčiarsku do 31.10.2018 ale zároveň z oznámenia Úradu práce Topoľčany vyplýva, že od 01.10.2018 je zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Zvýšenie výživného preto nie je možné bez jeho vypočutia pred súdom. Súd sa podľa jeho názoru nezaoberal ani skutočnosťami, ktoré mali vplyv na zvýšenie výživného a to či maloletý skutočne navštevuje zdravotné a sociálne zariadenia v takom rozsahu ako tvrdí matka. Až po preskúmaní týchto skutočností a jeho vypočutí bude možné vo veci zákonne rozhodnúť.

3. Matka maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že súd preveril všetky potrebné skutočnosti pre rozhodnutie vo veci a vychádzal z predložených dôkazov, ktoré vyvrátili tvrdenia otca o jeho príjmoch. Otec pracuje v gastronómii, kde okrem mzdy mal aj iné príjmy, ktoré oficiálne nevykazuje. Napriek tomu že je teraz evidovaný ako nezamestnaný, dostáva na Slovensku dávku v nezamestnanosti vo výške 1.800 eur mesačne, čo je viac ako priemerný zárobok a teda si žije nad pomery. Otec nemal záujem zúčastňovať sa pojednávanií, svoje právo pred súdom nevyužil, mal možnosť kedykoľvek predložiť svoje vyjadrenie a dôkazy, ale tak neurobil a snaží sa len predlžovať súdne konanie. Súd vychádzal z dôkazov ktoré mal od zamestnávateľa otca, ktorý potvrdil, že otec mal možnosť pracovať do 31.10.2018, ale ukončil pracovný pomer skôr, aby bol už v čase rozhodovania súdu o výživnom nezamestnaný a od 01.10.2018 evidovaný na úrade práce. Syn je zdravotne ťažko postihnutý, vyžaduje osobitnú zvýšenú starostlivosť v špeciálnom zariadení a otec sa odmieta podieľať nielen osobne na starostlivosti o svojho syna, ale aj finančne a ignoruje svoje rodičovské povinnosti.

3. Otec v replike na vyjadrenie matky k jeho odvolaniu uviedol, že plnenie určenej vyživovacej povinnosti je pre neho finančne neúnosné, je nezamestnaný a nepoberá žiadnu podporu. So svojou snúbenicou čaká dieťa, jeho snúbenica je tiež nezamestnaná a po narodení dieťaťa mu pribudne vyživovacia povinnosť nielen k dieťaťu ale aj k nej. Nemá žiadny majetok ani finančnú rezervu a preto nie je schopný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a odvolanie otca nie je opodstatnené, preto v zmysle § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Zároveň mal na zreteli ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

5. Predtým, ako by odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie z hľadiska hmotného práva, skúmal, či súd prvej inštancie zaťažil konanie vadou konania namietanou otcom, spočívajúcej v porušení práva na spravodlivý súdny proces.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pojem „procesný postup“ súdu treba vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016. (viď rozsudok NSSR 1 Cdo 222/2017, 2Cdo 145/2017, 3 Cdo 269/2015).

9. Zákonným dôvodom pre zrušenie rozhodnutia je existencia vady konania, ktorá sa prejavila v takom nesprávnom procesnom postupe, ktorým súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Patrí sem najmä právo na prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na verejnosť konania a rozhodnutia, právo na rozhodnutie v primeranej lehote a právo na spravodlivé prejednanie veci. Odňatím možnosti konať pred súdom možno rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Civilným sporovým poriadkom. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť, a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

10. Otec videl porušenie práva na spravodlivý súdny proces v tom, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez toho, že by ho na pojednávaní k veci vypočul.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že po podaní návrhu matkou súd prvej inštancie dňa 22.02.2018 nariadil pojednávanie na deň 05.04.2018, ktoré bolo otcovi doručené 12.03.2018. Otec dňa 15.03.2018 telefonicky ospravedlnil neúčast na pojednávaní z dôvodu, že je v zahraničí a nesúhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti, žiadal určiť nový termín až po 08.04.2018. Aj matka sa ospravedlnila, že sa nemôže na určený termín dostaviť z dôvodu opatery dieťaťa. Dňa 23.03.2018 otec zaslal súdu elektronicky svoje vyjadrenie k návrhu matky na zvýšenie výživného a pripojil listinné dôkazy (potvrdenie príjmu od jeho zamestnávateľa). Matka na jeho vyjadrenie reagovala písomne dňa 06.04.2018 a pripojila

listiny (lekársku správu o zdravotnom stave mal. dieťaťa, správu materskej školy, potvrdenie o jej daňovom priznaní, o poberaní rodičovského príspevku). Následne súd určil druhý termín pojednávania na deň 11.04.2018. Otec toto predvolanie prevzal 10.04.2018 a zároveň si v ten istý deň zvolil na zastupovanie advokáta, ktorý súdu osobne doručil do podateľne dňa 10.04.2018 oznámenie o prevzatí zastúpenia s tým, že otec trvá na jeho osobnom zastúpení a nesúhlasí so substitúciou napriek kolízii advokáta s inými pracovnými povinnosťami. Z uvedeného dôvodu navrhli, aby súd vykonal pojednávanie v ich neprítomnosti a ponechali na úvahu súdu potrebu osobného výsluchu otca. Zároveň ospravedlnili svoju neprítomnosť na pojednávaní dňa 11.04.2018. Súd akceptoval ospravedlnenie neprítomnosti otca a jeho právneho zástupcu (matka a kolízny opatrovník boli prítomní) a pojednávanie odročil na 21.05.2018 Termín pojednávania bol otcovi doručený 16.04.2018 a jeho právnenému zástupcovi tiež dňa 16.04.2018 (mesiac vopred). Na toto pojednávanie sa dostavila matka , kolízny opatrovník a právny zástupca otca, otec sa nedostavil . Jeho právny zástupca na súde uviedol, že otec neprišiel preto, že je v Rakúsku a hľadá si prácu, lebo je nezamestnaný. Súd pojednával v neprítomnosti otca majúc za to, že otec sa neospravedlnil z dôležitého dôvodu a pojednávanie odročil na neurčito z dôvodu doplnenia dokazovania potrebnými listinami. Dňa 10.08.2018 súd určil v poradí štvrtý termín pojednávania na deň 18.10.2018 na ktorý riadne predvolal všetkých účastníkov (právny zástupca otca prevzal predvolanie 27.08.2018- takmer dva mesiace vopred). Zo zápisnice o tomto pojednávaní vyplýva, že sa dostavila matka, kolízny opatrovník a právny zástupca otca , otec sa nedostavil ani sa písomne neospravedlnil. Právny zástupca na otázku sudkyne, prečo sa otec na pojednávanie nedostavil len uviedol, že otec by mal byť na lekárskom ošetrení a potvrdenie o tom doloží. Súd vec prejednal v neprítomnosti otca a rozhodol napadnutým rozsudkom. Právny zástupca otca dňa 22.10.2018 (4 dni po pojednávaní) osobne doručil do podateľne súdu fotokópiu dokladu (priepustku) ktorou preukazuje dôvodnosť neúčasti otca na pojednávaní dňa 18.10.2018. Z predloženej listiny(priepustky) vyplýva, že otec bol dňa 18.10.2018 v zubnej ambulancii Krušovce u stomatóloga MUDr. Švercela , malo ísť o bolestivý prípad s odporúčaním celodenného kľudu.

12. Priebeh pojednávania pred súdom prvej inštancie upravuje ust. § 177 a nasledujúce Civilného sporového poriadku ako aj ust. § 23 a nasledujúce Civilného mimosporového poriadku (CMP) keďže v tejto veci je predmetom konanie o výžive maloletého dieťaťa (mimosporové konanie).

13. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Po začatí konania postupuje súd v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá (§ 30 CMP). Aj napriek tomu, že sú účastníci povinní úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné pre rozhodnutie a zároveň povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení(32 ods. 1,2 CMP) platí, že súd je povinný v mimosporovom konaní z úradnej povinnosti zistiť skutočný stav veci (§ 35 CMP), a preto je podľa § 31 CMP povinný pokračovať v konaní, aj keď sú účastníci nečinní (nereagujú na výzvy súdu, nedostavia sa na pojednávanie).

15. Dôvody odročenia pojednávania neupravuje Civilný mimosporový poriadok, preto odvolací súd posudzujúc namietaný procesný postup prvoinštančného súdu v tejto veci aplikoval Civilný sporový poriadok (§ 2 ods. 1 CMP)

16. Podľa § 183 ods. 1 CSP pojednávanie je možné odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

17. Podľa § 183 ods. 3 CSP strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že vo veci súd nariadil štyri pojednávania, na prvé pojednávanie dňa 05.04.2018 sa otec i matka včas ospravedlnili a súd akceptoval ich ospravedlnenie a určil v poradí druhý termín na deň 11.04.2018, na ktorý sa otec a jeho advokát ospravedlnili, nežiadali o odročenie pojednávania a súhlasili aby súd prvej inštancie konal v ich neprítomnosti. Súd toto pojednávanie odročil na 21.05.2018, na ktoré sa otec nedostavil, jeho advokát bol prítomný ale nežiadal pojednávanie odročiť a jeho ospravedlnenie neprítomnosti otca (hľadá si prácu) súd nepovažoval za dôležitý dôvod pre ktorý by nemal pojednávať a vykonal pojednávanie, ktoré odročil na neurčito z dôvodu vyžiadania listín od zamestnávateľa otca. Ďalší termín pojednávania (v poradí štvrtý) bol určený na deň 18.10.2018 o ktorom boli účastníci upovedomení 2 mesiace vopred. Otec sa na toto pojednávanie nedostavil, ani sa vopred neospravedlnil , jeho advokát sa dal zastúpiť iným advokátom, ktorý bol prítomný na pojednávaní, nežiadal pojednávanie pre neprítomnosť otca odročiť a ako dôvod neprítomnosti otca uviedol, že by mal byť na lekárskom ošetrení. Súd vec na tomto pojednávaní prejednal a rozhodol napadnutým

rozsudkom. Uvedený procesný postup súdu prvej inštancie bol v súlade s civilným sporovým poriadkom. K preukazovaniu dôvodu pre odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov na strane otca odvolací súd uvádza, že advokát otca až po štyroch dňoch od pojednávania doložil listinu - priepustku potvrdenú zubným lekárom, že otec bol dňa 18.10.2018 na ošetrovaní. Z uvedeného vyplýva, že pre odročenie pojednávania neboli splnené podmienky ust. § 183 ods. 3 CSP (dôvod pre odročenie nebol oznámený súdu bezodkladne) a navyše, z priepustky nie je zrejmý čas, kedy bol otec na ošetrovaní u zubára ani čas, kedy opustil pracovisko (dňa 18.10.2018 už nepracoval, bol nezamestnaný).

19. Súd prvej inštancie vykonaním pojednávania v neprítomnosti otca realizoval správny procesný postup, čím mu neznemožnil, aby nemohol uplatňovať jemu patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, ktorého imanentnou súčasťou je aj princíp rovnosti strán. Súd prvej inštancie konkrétne neuprel otcovi jeho právo vyjadriť sa priamo na nariadenom pojednávaní k veci a k vykonaným dôkazom, ani možnosť navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov. Preto jeho odvolací dôvod, že mu súd odňal jeho procesné právo tým, že ho nevypočul na pojednávaní, nepovažoval za opodstatnený.

20. Keďže odvolací súd dospel k tomu, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je správny a dostatočne odôvodnený, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí. Súd prvej inštancie sa podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne zaoberal opodstatnenosťou návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého Nicolasa z hľadiska príslušných ustanovení Zákona o rodine a zistený skutkový stav správne posúdil po právnej stránke. Odvolací súd sa preto obmedzuje len na konštatovanie správnosti napadnutého rozsudku, vrátane výroku o zročnom výživnom za dané obdobie a výroku o trovách konania.

21. Odvolací súd dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu matky bolo potrebné vychádzať aj z ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, v zmysle ktorého je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí. Obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto by pri svojom životnom smerovaní mali robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za jeho všestranný vývoj dokázali uspokojovať všetky základné životné potreby dieťaťa (fyzické i duševné). Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie má za to, že odôvodnené potreby maloletého K. vzhľadom na jeho zdravotný stav sa zvyšujú a podstatnou zmenou odôvodňujúcou zvýšenie výživného je skutočnosť, že maloletý K. začal od 01.02.2018 navštevovať špeciálnu materskú škôlku, s čím sa podstatne matke zvýšili náklady a výživné v doposiaľ určenej výške 220 eur mesačne nepostačuje na pokrytie všetkých odôvodnených potrieb zdravotne postihnutého dieťaťa. Otec okrem výživného na maloletého iným spôsobom neprispieva, nezaujíma sa o neho a nijako matke s dieťaťom nepomáha. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol o zvýšení výživného zo strany otca na sumu 450,- eur mesačne, vychádzajúc z možností a schopností otca dosiahnuť taký príjem aby mohol platiť zvýšené výživné. Matka vzhľadom na osobnú starostlivosť o dieťa, nemôže vykonávať živnosť a mať z nej príjem, preto musí vyživovaciu povinnosť vo väčšej miere zabezpečiť otec a to formou výživného, pretože matka vyvažuje svoju vyživovaciu povinnosť jej osobnou starostlivosťou o dieťa.

22. Námietky otca uvedené v jeho písomnom vyjadrení doručenom odvolaciemu súdu 04.02.2019, odvolací súd nepovažoval za právne významné v tom smere, aby jeho odvolaniu vyhovel, pretože skutočnosti, ktoré uvádza otec ako nové (čaká dieťaťa s jeho priateľkou) ešte nenastali, pretože v čase rozhodovania prvoinštančného ani odvolacieho súdu mu žiadna vyživovacia povinnosť nepribudla. Ak by sa zmenili pomery a narodilo by sa mu ďalšie dieťa, má možnosť podať návrh na zníženie výživného.

23. Z týchto dôvodov, stotožňujúc sa s právnymi a skutkovými závermi súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach odkazuje, napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

24. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

25. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).